

ไทยโพสต์

วันศ ๑๘ เดือน

ก.ค.

พ.ศ. ๕๓

หน้า ๒๑

กรมหมอดิน เร่งส่งเสริมเกษตรกรปรับปรุงบำรุงดินด้วยพืชปุ๋ยสด ลดการชะล้างพังทลายของดิน ควบคุมวัชพืช

นายสมเอนต์ ดำเนินงาม ผู้อำนวยการสำนักวิจัยและพัฒนาการจัดการที่ดิน กรมพัฒนาที่ดิน เปิดเผยว่า กรมพัฒนาที่ดิน มีภารกิจหลักด้านการสำรวจดิน วิเคราะห์และวิจัยดิน สิ่งที่เกี่ยวข้องกับดิน การติดตามสถานการณ์การใช้ที่ดิน การวิจัยเพื่อการพัฒนาที่ดิน ทั้งในด้านการอนุรักษ์ดินและน้ำ การปรับปรุงบำรุงดิน การแก้ไขปัญหาดินที่มีปัญหาในการทำการเกษตร การให้บริการวิเคราะห์ดินและสิ่งที่เกี่ยวข้องกับดิน บริการวัสดุปรับปรุงบำรุงดินพันธุ์พืชเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ และการจัดทำและให้บริการข้อมูลระบบสารสนเทศด้านการพัฒนาที่ดิน ตลอดจนประชาสัมพันธ์และถ่ายทอดเทคโนโลยีให้แก่เกษตรกร เจ้าหน้าที่ของรัฐ ส่วนราชการและประชาชนทั่วไป

ทั้งนี้ กรมพัฒนาที่ดิน ได้มอบนโยบายให้สำนักงานพัฒนาที่ดินเขตทั้ง 12 แห่ง สถานีพัฒนาที่ดินทุกจังหวัด ตลอดจนหมอดินอาสาซึ่งเป็นผู้ช่วยเจ้าหน้าที่กรมพัฒนาที่ดินในชุมชนที่มีอยู่ทั่วประเทศ ให้ความสำคัญส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดินให้กับเกษตรกรในพื้นที่ โดยวิธีการปรับปรุงบำรุงดินที่ทำได้ง่ายและมีต้นทุนต่ำ คือ การใช้พืชปุ๋ยสด ซึ่งเป็นปุ๋ยอินทรีย์ชนิดหนึ่งที่ได้จากการปลูกพืชปุ๋ยสด เช่น พืชตระกูลถั่วต่างๆ ปลูกแล้วให้ทำการไถกลบหรือตัด สับ ตัด ไปส่วนต่างๆ ลงดินในขณะที่พืชยังเขียวสดอยู่ มีธาตุอาหารและน้ำหนักรวมสูง และควรไถกลบขณะที่ต้นถั่ว

เริ่มออกดอกไปจนถึงระยะที่ดอกบานเต็มที่ เนื่องจากในระยะนี้ต้นถั่วเจริญงอกงามสูงสุด เมื่อไถกลบจะทำให้ปริมาณอินทรีย์วัตถุ ธาตุไนโตรเจนสะสม และธาตุอื่นๆ อยู่ในดินสูงด้วย ทั้งไว้ให้ย่อยสลายผุพัง จึงปลูกพืชหลักตามหลังได้หลังไถกลบประมาณ 7 - 15 วัน ในปัจจุบันนี้เกษตรกรอาจเลือกปลูกพืชบางชนิดที่สามารถเก็บเกี่ยวผลผลิตได้ก่อน แล้วจึงไถกลบเศษซากพืชลงไปในดิน ซึ่งพอจะอนุโลมเป็นปุ๋ยพืชสดได้เช่นกัน นอกจากนี้ พืชที่ปลูกเพื่อใช้เป็นปุ๋ยพืชสดยังช่วยคลุมดิน รักษาความชื้นในดิน ลดการชะล้างพังทลายของดินและควบคุมวัชพืช

สำหรับพืชที่จะนำมาปลูกเพื่อไถกลบเป็นปุ๋ยพืชสดควรเป็นพืชตระกูลถั่ว เช่น ปอเทือง ถั่วลาย ถั่วพรี ถั่วพุ่ม ถั่วมะแฮะ ถั่วเขียว ถั่วเหลือง ถั่วกระด้าง โสน เนื่องจากพืชประเภทนี้เจริญเติบโตได้เร็ว และเป็นพืชตระกูลถั่วซึ่งมีแบคทีเรียกลุ่มไรโซเบียมอาศัยอยู่ในปมรากถั่ว ทำให้สามารถตรึงแก๊สไนโตรเจนที่มีอยู่ในอากาศและนำมาใช้ประโยชน์ได้ ดังนั้นเมื่อไถกลบพืชเหล่านี้ลงดินและเกิดการเน่าเปื่อยผุพังสลายตัว ไนโตรเจนที่สะสมอยู่ในพืชก็จะถูกปลดปล่อยออกมาสู่ดิน และอยู่ในรูปที่พืชปลูกติดตามมาสามารถดูดซึมไปใช้ประโยชน์ได้

นายสมเอนต์ กล่าวอีกว่า การปลูกพืชปุ๋ยสดเพื่อไถกลบบำรุงดิน อาจปลูกทั้งพื้นที่ไถแปลงใหญ่แล้วไถกลบก่อนปลูกพืชหลัก หรือปลูกแซมระหว่าง

ร่องของพืชหลัก โดยปลูกหลังจากพืชหลักเจริญเติบโตเต็มที่แล้ว เพื่อป้องกันการแย่งธาตุอาหาร จากนั้นไถกลบลงในร่องระหว่างแถวพืชหลัก หรือ ปลูกในพื้นที่อื่นแล้วตัดสับมาใส่ในแปลงพืชที่ปลูกไว้ การตัดหรือสับและไถกลบพืชปุ๋ยสดควรทำในขณะที่พืชนั้นกำลังเติบโตเต็มที่ คือต้นพืชอยู่ในระยะออกดอกจนถึงดอกบานเต็มที่ ซึ่งเป็นช่วงที่พืชมีปริมาณไนโตรเจนและน้ำหนักรวมสูง ประโยชน์ของพืชปุ๋ยสด ได้แก่ เพิ่มปริมาณอินทรีย์วัตถุในดิน บำรุงและรักษาความอุดมสมบูรณ์ของดิน เพิ่มธาตุไนโตรเจนซึ่งเป็นธาตุอาหารหลักให้แก่พืช กรดที่เกิดจากการผุพังของพืชปุ๋ยสดช่วยละลายธาตุอาหารในดินให้แก่พืชได้ดีมากยิ่งขึ้น ช่วยรักษาความชุ่มชื้นในดินและทำให้ดินอุ้มน้ำได้ดีขึ้น เสมือนคลุกเคล้า / ผึ่งฟองน้ำจำนวนมากไว้ในดิน และทำให้ดินร่วนซุย สะดวกในการเตรียมดินและไถพรวน เพราะมีอินทรีย์วัตถุเข้าไปแทรกระหว่างเม็ดดิน เป็นต้น